

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTE:

In țara 1 an 10 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
In străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei

REDACTIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

10 BANI NUMERUL

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE

N. GR. PEUCESCU
Proprietar

ANUNȚURI:

Anunțuri pe pag. 1 și 2 la prețul de 30 bani
Anunțuri și reclame pe pag. III 2 lei linia.

ADMINISTRAȚIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

10 BANI NUMERUL

CONSTITUTIONALISMUL
MAJESTATII SALE REGELUIFALSIFICARILE
SCRIPTELOR PUBLICEDISCURSUL
DOMNULUI ALEXANDRU LAHOVARI

ESPOSITIA DE PICTURA DIN SALA MANU

PROCESUL SOTILOR MIULESCU

CONSTITUTIONALISMUL

M. S. REGELUI

Or-ee funcționar în stat, or-ee om, care este investit cu o parte cât de mică de suveranitate, are datorii de îndeplinit și e răspunzător pentru îndeplinirea acelor datorii. Și e natural că M. S. Regele, care este cea mai înaltă expresiune a suveranității naționale, se aibă și El un rol necesar de îndeplinit în mecanismul statului.

Am arătat într-un articol de mai înainte că acest rol este cel mai mare, cel mai frumos ce se poate atribui unui om pe pământ, acela de a ține cumpăna dreptății între deosebitele opinii și pasiuni ce se ciocnesc într-un stat liber, și de a reprezenta, în fața vederilor mai mult sau mai puțin unilaterale ale partidelor, interesele generale, interesele superioare ale statului. Rămâne să mă întreb dacă M. S. Regele Carol I își îndeplinește funcțiunea pe care națiunea i-a încredințat-o.

Această întrebare este de bună seamă foarte gingașă. Prin ideile sale, partidul liberal-conservator este și partizan al monarhiei constituționale și devotat dinastiei ce și-a dat țara în 1866, și n'am voi să zicem nimic, care se compromită încrederea țării în instituțiile noastre, și nimic care se turbure iubirea, pe care ar trebui s'o aibă poporul Român, pentru suveranul său.

Dar iarăși nu e drept să se exploateze contra noastră, convingerile noastre monarhice. Nu e drept să se întemeieze un calcul egoist pe această idee, că noi, or cât de rău am fi tratați, tot devotați tronului vom rămânea și se se umple de favori aceia cari, neavând aceste credințe, au știut, într-un moment dat, să inspire frica.

Afară de aceasta, tocmai pentru că noi suntem partizanii monarhiei constituționale și devotați dinastiei, suntem datorii să spunem lămurit ce înțelegem prin monarhia constituțională, pe care o susținem, și ce așteptăm de la dinastia, căreia suntem devotați. Să lămurim bine că noi vrem monarhia constituțională; dar nu vrem tirania unui cap de partid, și nu vrem nici de cum un președinte de republică investit cu toate prerogativele monarhice și ereditare.

Și este datoria noastră să spunem poporului că relele, de cari se plinge, nu izvorăsc din instituțiile monarhice, pe cari noi le susținem; ci din modul cum ele se aplică la noi. Și să spunem suveranului, cu tot respectul ce-i datorim, când și îndeplinește obligațiunile ce-i impune constituția și când nu.

Și mai întîiu suntem datorii și suntem tot de o dată fericiți a constata

că M. S. Regele a dat tot-d'n-una guvernului sprijinul său leal. Acest sprijin M. S. l'a dat tuturor guvernelor cari s'au succedat la putere, or-care a fost persoanele de la guvern și or-care a fost ideile ce au prezentat. Și cu această și-a îndeplinit una din cele mai însemnate atribuțiuni ale funcțiunii sale de monarh constituțional.

Dar, alături de această datorie, M. S. mai are încă una, care tocmai constituie esența monarhiei constituționale și cuvîntul de a fi al acestui regim: de a protege de o-patrioiză amîndouă partidele. De unde rezultă că Regele nu trebuie să permită guvernului să întreprinză nimic contra partidei din opozițiune și cu atât mai puțin să nu întreprinză el nimic contra opozițiunii.

Cum și-a îndeplinit M. S. Regele Carol această îndoită obligațiune?

Este cunoscut că d. Brătianu, încet încet a întors toate puterile statului în contra adversarilor săi politici și în favoarea partizanilor săi.

Nu mai este un secret pentru nimeni că oamenii, cari nu împărtășesc ideile guvernului, nu mai pot ocupa nici o funcțiune în țară.

De funcțiuni administrative nu poate fi nici vorba; acolo trebuie să arăți devotament pentru guvern; de unde nu, nu poți ocupa nici o funcțiune, nici în stat nici în județ, nici în comună.

Dar în aceeași stare se găsește și instituția militară; ca să înaintezi, ca să-ți păstrezi chiar poziția, trebuie să juri credința, nu M. S. Regelui, ci domnului Brătianu. Altminteri ești expus la o mulțime de strămutări, la o mulțime de persecuțiuni, pînă te vezi silit a te retrage.

Justiția a ajuns și ea în aceeași stare și ministrii M. S. nu se sfiesc a declara, în corpurile legiuitoare, că a destituit pe cutare din cauză că a fost numai bănuil de a simpatiza pentru credințele noastre.

Această isgonire sistematică a adversarilor politici ai guvernului, nu îmbrățișează numai funcțiunile cari implică exercitiul suveranității, ci chiar funcțiunile în cari exercită oare cari profesii: inginer, doctor, or advocat. Ast-fel M. S. a subscris decretul care a destituit, din funcțiunea de advocat public, pe unul din bărbații cei mai considerabili ai țării prin valoare și prin integritate, pe d-l Triandafil.

Această urgie urmărește pe adversarii d-lui Brătianu, nu numai în funcțiunile publice, dar chiar în funcțiunile instituțiilor particulare. Guvernul s'a făcut stăpân pe toate instituțiile particulare: Banca națională, credite fonciare etc. Ești gonit de peste tot dacă ai avut nenorocirea să aibă ideea conservatoare și dacă ești destul de onest ca să nu te lepezi de ele cu sgomot.

Și, nu numai adversarii cunoscuți ai guvernului, dar și rudele lor pînă la al noulea neam; dar și prietenii cari îndrăsnesc să le deschidă ușa.

Ar crede cine-va că, isgoniți din toate funcțiunile publice și particulare, ne rămîne munca liberă, profesiile libere, comerțul, industria. S'ar înșela amar!

Persecuția te urmărește și aici, și haita d-lui Brătianu nu te lasă nici aici să-ți câștigi viața!

Este cunoscut de toți că nu poți să întreprinzi nimic dacă nu ești prietîn al guvernului. Am publicat și mai alaltăieri un proces verbal al corpului de advocați din Turnu-Măgurele din care se vede că prefe-

cul M. S. Regelui nu lasă pe advocații din opoziție să-și caute procesele și că le ea clienții cu forța.

Dacă ești arendaș or proprietar nu poți să-ți strângi bucatele, dacă ai pădure nu poți să-ți vinzi lemnele; or ce ai face, ai contra ta toată forța administrațiunii publice, de la ministru pînă la vătășel, și toți aceștia caută să te ruineze.

Aceste lucruri se petrec la lumina zilei, în fața tuturor, și cei ce le fac se fălesc că le fac și sunt răsplătiți pentru că le fac.

Persecuțiunea se exercită cu atîtă sălbăticie prin unele locuri în călne întrebăm de unde a eșit acești oameni rîi în mijlocul unui popor atît de blînd, și ne mirăm cum s'a format aceste inimi haine și pizmașe în mijlocul unor caractere incapabile de a ține mînie.

Și fără să știi anume cine sunt complicitii d-lui Brătianu, ghicești că trebuie să fie gunoarii românilor, și fără să știi ce creștere au avut, ghicești că au fost frămîntați în mizerie și în invidie.

Dar or cum ar fi, faptul este că adversarii guvernului nu se bucură de loc de dreptul de a ocupa funcțiuni publice, nu se bucură de dreptul de a se aduna și de a vota de cît cu risicul de a fi bătuți și huiduiți de agenții forței publice, și nu se bucură nici măcar de drepturile civile ordinare, dreptul de a munci pentru a-și câștiga viața. Pe cînd de toate aceste drepturi sunt înduibați partizanii guvernului, cari cumulează funcțiunile, violentează alegerile, și se înbogățesc făcînd abuzuri în diferite întreprinderi. Cîte odată persecuția este și mai barbară. Te pomenești, te miri de ce, tras în judecată sau chiar aruncat în temniță: ast-fel d. Manciulescu, inginer, a fost pînă acum chemat în judecată de 27 de ori și d. Alexescu proprietar și arendaș al Statului, a fost aruncat în temniță, numai că așa i-a plăcut d-lui Chirîtescu.

Ah, avem un mijloc foarte ușor de a ne îmbunătăți soarta, n'avem de cît să ne prostituăm conștiința, sau să ne facem spioni ai partidului nostru, și pe dată, toate ușele ni se deschid, și pe dată ajungem mai sus de cît merităm. Exemplele se văd pe fie-care zi.

Dar, dacă rămînem onești, atunci suntem priviți în țara noastră mai rău de cît străinii, mai rău de cît o-vreii, suntem puși afară din lege: ori cine are dreptul să ne lovească în interesele noastre, ori cine are dreptul să ne lovească chiar în persoanele noastre, și pentru aceasta, nu numai că nu e pedepsit, dar e răsplătit!

Așa fiind, ne adresăm la conștiința M. S. Regelui și l'întrebăm dacă este regulat ca opoziția să fie ast-fel tratată într-o monarhie constituțională. Și dacă dînd sprijinul său unui ast-fel de guvern și îndeplinește cea mai sfîntă din obligațiunile sale, pe acea de a protege pe toți de-o-potrivă.

Fără îndoială, M. S. Regele nu vatămă pe nimeni, M. S. nu bate pe nimeni, dar cînd M. S. dă sprijinul său guvernului care ne persecută, se face complice al persecutorilor. Și e natural atunci ca oamenii cari suferă acele persecuțiuni, ce se fac sub ochi și cu sprijinul M. S., să ajungă într-o zi a-L considera ca vrăjmaș.

Și nu trebuie să uite M. S. că aceștia sunt tocmai oamenii cari, prin convingerile lor, ar trebui să fie sprijinitorii naturali ai tronului. De aceea nu ne sfîim a declara că

monarhia constituțională, ast-fel practică, nu numai că nu aduce nici un bine, dar constituie un pericol național și duce drept la catastrofe.

Gr. G. Peucescu.

DEPESELE AGENTIEI „HAVAS“

Belgrad, 15 Martie.—Toți ministrii s'au întors acasă de la Niș.

Un decret regal, privitor la demobilizare, reduce armata la efectivul său obișnuit în timp de pace.

Roma, 15 Martie.—Camera deputaților.—Contele Robilant, ministrul afacerilor străine, răspunzînd la o interpelare, declară că misiunea cu care a fost însărcinat generalul Pozzolini, către Negus, a fost amînată, și va fi îndeplinită într'un alt moment mai oportun, și adaugă că situațiunea generală față cu Abisinia nu s'a schimbat.

Deliberarea relativă la stabilirea unei linii vamale între Rumelia și Turcia a fost suspendată și în fine amînată pentru ziua în care Camera se va ocupa de modificările ce vor fi a se aduce Statutului organic al Rumeliei.

Paris, 15 Martie.—Emisiunea de rentă perpetuă 3 0/0 va reprezenta un capital de 1464 milioane și nu de 1 miliard după cum a circulat știrea eri.

FALSIFICARILE SCRIPTELOR PUBLICE

România liberă de eri publică un articol foarte interesant datorit, credem noi, condeiului d-lui Carp.

Lăsînd la o parte deficiențele din budget, ce se pot pune în sarcina crizei economice și a sdruincării valutei, autorul articolului se ocupă de alte deficițiuri, de două... condee cum se zice în românește, unul în sumă de 4 milioane și jumătate, cel lalt în sumă de 7 milioane 800.000 de franci care constituie, precum zice autorul, adevărate falsificări a scriptelor publice.

Prîmul condeiu:

Printr-o lege guvernul cere Cămerii să acopere prin emitere de rentă o datorie a Statului către drumurile de fer isvorită din transporturile militare ordonate de ministrul de război. Nu vom apasa, pentru astlă-z, asupra irregularității acestei cheltuieli făcute fără alocățiune bugetară, fără deschidere de credit suplimentar, fără cerere de credit extraordinar, adică în contra tuturor acelor prescripțiuni cu cari legea apără banul public în contra unei mînuiri ilegale: vom studia numai această cifră în raportul ei cu deficiențele noastre.

Din faptul că drumul de fer a trecut în veniturile Statului sumele datorate de ministrul de război, fără ca tot-odată guvernul să treacă în scripte această datorie, a isvorit o urcare fictivă a veniturilor Statului care de astlă-dată a produs un deficit nu pe calea ordinară și cunoscută a unor evaluări greșite—lucru ce se poate întampla fie-cărui guvern,—dar pe calea necunoscută încă pînă astlă-z: te a trece în situațiune venituri, fără să treci tot-odată și cheltuielile. Originalitatea unui asemenea procedeu nu se poate tăgădui,—și dacă el a fost posibil, aceasta nu se poate explica de cît prin convenția culpabilă a administrațiunii finanțelor și a administrației drumurilor de fer.

Un lucru și mai straniu însă, care reese din proiectul de lege despre care vorbim este că banii aceștia au fost cheltuiți fără să fi fost vîrsați vre-odată în casa Statului.

Este evident cum că de îndată ce suma aceasta nu a fost plătită drumurilor de fer, ea nu a putut fi vîrsată în tesaurul public. Arălată însă în situațiune ca venit, ea a sporit acele prisoase bugetare asupra cărora guvernul a făcut cheltuieli,—și nu ne putem explica lucrul ast-fel decît că s'au întrebunțat sume, ce aveau alte destinațiuni, la cheltuieli pentru cari nu au fost menite. Si prisoasit fictiv din situațiune nu a putut deveni real decît cheltuiind d. es. pentru puști, banii destinați pentru construcțiune de drum de fer.

O asemenea situațiune anormală nu putea însă să dureze. Mai curînd sau mai tîrziu trebuia să se pună în concordanță scriptele cu efectivul real din tesaurul public, și trebuia prin urmare repuș banii la loc. Aceasta nu se putea face decît plătinde-se datoria Statului față cu drumurile

de fer, și mărturisindu-se prin urmare că veniturile anilor trecuți au fost mai mici decît se arată prin situațiune. Suntem deci obligați să adăugăm la deficitul de cinci milioane o primă sumă de patru milioane și jumătate.

Al doilea condeiu:

Cînd s'a lichidat raporturile dintre Stat și societatea care luase concesiunea monopolului tutunurilor la noi, Statul s'a obligat a plăti concesionarilor valoarea clădirilor și stocului de marfă, cari se urcau la cifra de 7.800.000 de franci. Această sumă a fost plătită de către Regie din intrările vînzării. Dar lucrul ciudat! se trece în situațiune ca venit suma întregă a intrărilor, fără să se arate că o parte din acele intrări a fost întrebunțată la lichidarea fostei concesiuni.

Resultă și de aci deci un spor fictiv asupra veniturilor de 7.800.000 de franci. Și s'a întemplat cu acest spor fictiv ceea ce s'a întemplat și cu sporul fictiv de la drumul de fer: că a fost cheltuit fără să fi intrat vre-o dată în tesaurul public, lucru ce iar nu a fost posibil, decît țărăși distrăgînd de la destinațiunea lor banii ce așteptau în casa Statului o altă întrebunțare de cît aceea ce li s'a dat. Guvernul însă trebuia și de astlă dată să repue la loc banii cheltuiți, să mărturisească că venitul net al regiei tutunurilor a fost arătat cu 7.800.000 de franci mai mare decît era în realitate și să ceară Cămerii printr-o lege fondurile necesare pentru restabilirea lucrurilor.

Iată acum și concluzia ce o trage autorul articolului.

Din cele ce preced, reese că deficitul anilor anteriori, se compune din următoarele cifre:

5.000.000 franci, deficitul arătat prin situațiunea financiară;

4.500.000 franci, datoria Statului față cu drumul de fer.

7.800.000 franci, datoria Statului față cu Regia.

17.300.000 franci, adică șapte-spre-zece milioane, trei sute de mii de franci,—iar nu cinci cum se prelinde și cum credeam noi înainte înaintea prezintării acestor proiecte de legi.

Acest deficit are o îndoită gravitate. Față cu situațiunea noastră financiară—deja destul de grea—el e de natură a deștepta îngrijirile noastre. Dar nu asupra acestui punct ne vom ridica cu mai multă tărie. Ceea-ce ne face a da acestui deficit, caracterul unei deosebite gravități, este că el nu a putut proveni de cît din o adevărată falsificare a scriptelor publice. Să nască un deficit pentru că s'au făcut evaluări urcate sînt pentru că prevederi, deaminteri legitime, nu s'au realizat, aceasta s'a mai văzut; se nască însă deficite pentru că trecem la veniturile sumele încasate fără să trecem și la cheltuieli sumele cheltuite, se producem ast-fel prisoase bugetare ce nu au existat de cît pe hîrtie, și se fim obligați în fine de forța lucrurilor a spune că ceea ce era prisoas, nu era în realitate de cît deficit,—aceasta este nou.

Și precum am constatat în trecut, precedentele constituționale create de guvernul d-lui Ion Brătianu, suntem și astăzi obligați a constata precedentele sale financiare; îl asigurăm însă că de astlă dată nu ne vom folosi de dînsule.

INTRUNIREA DE LA SALA JOJI

DISCURSUL D-LUI A. LAHOVARI

Dar să luăm șirul cheltuielilor acestui guvern. Să fim drepti, cu lefuri, cu diurne, cu afaceri strălucite este darnic, dar cîte odată știe să fie econom. Eată un exemplu de economie foarte de lăudat.

În 1875, cînd bugetul era așa de modest, cheltuielile pentru facerea și întreținerea șoselelor erau de 3 milioane lei. Acum s'au schimbat lucrurile. În bugetul din 1886, suma prevăzută este numai 2.400.000 lei; va să zică în 10 ani, în loc să se mărească, această cheltueală este ceva mai mică. Dar ce le pasă d-lor de șosele! Pe noroaiele lor cine merge? Taranii cu carul cu bot. Ce'i pasă, deputatului care zboară așa de frumos într'un vagon de întăia clasă, cu biletul său de percurs gratuit? (Aplause). Cu toată această economie, bugetul care în 1875 nu trecea peste 97 milioane, astlă-z se prezintă de d. Nacu cu suma de cheltuieli de 132.000.000, cifră pe care o crez mai jos de adevăr. D-lor, pentru a dărâma o asemenea

V (*) Vezi «Epoca» No. 86.

sistemă deplorabilă, pe care d. I. Brătianu a întemeiat-o încovoiind cu o mână de fier toate caracterile oneste și independente și primind într-o mrașie de aur toate suferințele, toate conștiințele turbure, toate cugetele lacome; pentru a derăma, zic, un asemenea sistem trebuie, cum vă zis d. Dim. Brătianu, cum a zis d. Vernescu, trebuie alte silințe, alte opțiuni de cât acelea cari le am făcut până astăzi. Și să știți, d-lor, că nu suntem de cât la începutul acelei grele căi pe care avem să o percurgem. Tara Românească are multe să văză din partea acestei adunări de poftire rele, din partea acestei societăți de exploatare în comandită, a cărei firmă este d. I. Brătianu și care dă atâtea dividende grase acționarilor săi (aplaude).

Mai departe, domnilor, când cineva cere parale în toate zilele, — și aceasta o face guvernarea — de la această nenorocită țară, trebuie să aibă cel puțin bunul simț de a face ca țara să poată produce cât le trebuie.

Căci unde nu mai e nimic, chiar regele perde drepturile sale (aplaude) — cum zice francezul — și când noi nu vom mai avea nimic, nici partidul de la putere nu va mai avea ce să ne ia (aplaude). Cel puțin macelarul cari hrănesc vite în abatorii ca să le junghie mai târziu, ad grize se le îngrășe, chiar trântorit lasă pe albine să facă miere și pe urmă vine de o sugă (aplaude). Aceasta este o chestiune de bun simț, de instinct la oamant ca și la animale (aplaude).

Ei bine, în guvernul nostru nu este tot așa; de cât-va timp și-a pus în gând — nu știu prin ce combinație — să a pus în gând să sece toate avuțiile țării; nu vorbesc de atâtea imobile ticăloase, la stat, la județ, la comună, rău distribuite, rău chibzuite, cari lovesc chiar producția, voi să sece ultimele neghiobie, care a lovit și e pe cale de a desfința comerțul, foarte important, ce l' mai avem cu Franța.

Apoi, d-lor, până ce să ne facă d. Brătianu fabrici de mătase ca la Lyon, sau de articole de artă ca la Paris, cum ne-a promis odată Transilvania și cum ne promitea până mai deună-ză Bulgaria și Basarabia (aplaude), singura noastră avuție este agricultura.

Prin urmare, este elementar că trebuie să cultivăm relațiile noastre comerciale, mai cu seamă cu țările cari fac cumpărături pe seară întinsă a singurei noastre producții. Acele țări sunt: în prima linie țările maritime, precum Angliera, Franța, Italia, mai este Austria pe o scară destul de întinsă cu vr'o 70—80 milioane pe an.

Acestea sunt cifre, după tabloul comerțului exterior al țării în anul 1884, care s'a împărțit acum zilele acestea.

În 1884, comerțul nostru cu Franța a fost de 22 milioane la import și 18 milioane la export; avem dar un comerț cu Franța de 40 milioane. Și vedeți că aproape importăm cât exportăm, și dacă se vede o diferență la export în defavoarea noastră, eu cred că vine mai mult din faptul că, multe produse ale noastre merg la Genua pentru miază-ză a Franței, și multe la Anvers pentru Nordul Franței.

Zic dar, că comerțul nostru cu Franța este din cele mai avantajoase, căci dănsa nu produce destule cereale în comparație cu ceea ce consumă, și noi nu producem nimic ceea-ce produce Franța. Ast-fel că cuvântul de protecțiune a unei prelinse industrii naționale, nu și poate avea loc aici.

Al doilea, că balanța comercială nu este favorabilă, căci atât luam, atât dăm, adică plătim cu produse iar nu cu bani.

Dumnealor prin desfințarea porturilor france, de la Braila și Galați, și prin aplicarea tarifului autonom, în mod brutal și fără timp, a închis comerțul cu Franța și ast-fel a lovit producția noastră, într'un an de belșug ca 1885 (aplaude).

Și asta, pentru ce? Fără cuvânt și fără folos. Dacă era fiind-că Franța nu avea cu noi convenție comercială, dar această situațiune durează de la 1876, și fiind-că a lăsat nouă ani, putea să mai fie câte va lunt? Dacă este, precum se lauda, pentru a aplica tuturor țării tarifului autonom, apoi nu puteau să aștepte până la 1886, în lunie, când a cel tarif se facea aplicabil tuturor de o potrivă și Franța nu putea atunci să aibă în contra noastră nici un cuvânt de nemulțumire, și nici un pretext ca să ia măsuri omoroșoare pentru exportul nostru.

Dar, d-lor, dacă am atins această chestiune este că se văd seamă de un fapt ne mai auzit, pe care d. Vernescu l'a precizat așa de bine, și care arată cum domniele-lor înțeleg interesele economice ale acestei țări. Știți căt au declarat în contra convențiunii cu Austro-Ungaria. Acea convențiune, orce s'ar zice, este o convențiune cu o țară cu care avem un comerț de 200 milioane lei pe an, adică aproape jumătate din comerțul nostru total.

D-lor nu erau legați de cât de această convențiune, aveau să trateze liber și nesuparați de nimeni cu toate celelate țări; ce credeți că au făcut? A făcut o convenție cu Germania în cari fac două greșeli: întâiu să stipulează niște termeni mai lungi de cât termenul care l' avea Austria; pe când convenția cu Austria expiră anul acesta, Germania i se acordă termenul până la 1892; cine l'a silit la aceasta? Ori convenția cu Austria era bună, și atunci de ce au declarat în contra ei? Ori era rea, și atunci de ce au prelungit cu Germania până la 1892 un sistem economic pe care l'au condamnat cu atâtea gălgăie?

A doua greșeală este nemenținerea în convențiunea cu Germania, a clauzei principale în favorul nostru din convenția cu Austro-Ungaria, clauza de sculare de ori ce drepturi de intrare a cerealelor noastre. D. I. Brătianu dă Germaniei avantajele care se dedese Austro-Ungariei și nu cere ceea ce ne acordase în schimb Austro-Ungaria nouă, adică scutirea de ori ce vamă a cerealele noastre. Și când Germania pune convențiunea la mână, știți ce face? Schimba, cum era în drept să o face, convenția care o avea cu Spania și, recăstigând doapina sa libertate, ne încarcă produsele noastre cu cele mai grele taxe, cu taxe prohibitive chiar.

Știți, d-lor, care a fost comerțul nostru cu Germania în 1884? Am importat din Germania 43 milioane și am exportat în Germania pentru 800 mii lei. Iată cifra oficială din 1884 și d-lor zic că de Franța care ne cumpără produse pentru 20 milioane, nu au interes și l' refuză cea mai mică concessiune și declamă în contra Austro-Ungariei care — de l' — pe lângă toate cele alte, tot avem un comerț cu dănsa de 200 milioane, și se îngrăiesc numai de Germania care ne cumpără de 800 mii lei mărfa și ne vinde de 43 milioane. Balanța comerțului nostru cu Germania, vedeți d-lor, cât se soldază în defavoarea noastră. Acum, știți care era comerțul nostru cu Germania înainte? Exportam de la 5 la 11 milioane, nu era mult, dar era ceva și Germania nu trecea cu importul peste vr'o zece milioane. Acum de la convenția d-lui Brătianu, exportăm numai pentru 800 mii lei, ca cum n'am exporta nimic, nu se plătește nici speșele, nici comisionarii. Iată cu ce convențiune ne a legat d. Ion Brătianu până la 1892.

D-lor, departe de mine de a aluneca în declamațiuni vulgare în contra unui stat mare și amic cu Germania, care și apără interesele sale cum crede mai bine. Departe de mine de a pune țara noastră în conflict cu o putere care are întăit rol în Europa. Dar prințul de Bismark singur a proclamat că este o totală deosebire între amicitia, politica care poate să rămăie între două țări, și interesele lor materiale. Un ministru român ostil sau agresiv față cu Germania, n'ar fi demn de numele de om de stat. Dar până acolo, dară să fie cineva ministru așa de josorit, de ne-cugetat și de umil, în cât să sacrifice interesele cele mai vădite ale statului pentru un comerț de 800 mii lei? Să sacrifice porturile noastre dupe Dunăre, relațiile comerciale cu Franța, cu Angliera, cu Italia, puteri la care exportăm, mai mult de cât importăm, aceasta n'o înțeleg.

Acestea sunt cifre publicate de d'nsii și l' desfidem să ne respundă. Acestea sunt extrase din statistica oficială a comerțului exterior publicată la 1884.

D-lor, doresc să avem cu Germania relațiile cele mai amicale ca și cu toate cele alte națiuni; dar ceea ce mai doresc este ca comerțul nostru cu Germania să meargă mai sus de 800 de mii franci la export, dar ceea ce am dreptul să doresc, ca român, mai presus de cât toate, este să menținem relațiile comerciale cu țări ca Franța, Anglia și Italia, cu care schimbăm milioane în profilul nostru (aplaude).

Efectele acestei politici încep a se simți. Ast-fel, comerțul nostru total care a fost de 580 milioane în 1883, a căzut la 479 milioane în 1884. Tara a sărcit dară cu 101 milioane dintr'un an în altul, țara căreia l' închis exportul prin asemenea măsuri, măsuri cari încă nu și a produs tot efectul lor sumator, care efect o să l' vedem peste două-trei ani, o țară căreia l' iovește producțiunea cu impozitele cele mai nechibzuite, o țară căreia vrei să i' iovești micul comerț, singurul ce l'a mai rămas pe care l' face omul sărac. Nu capitalistul mare, cum este comerțul cărciumelor, aceia este o țară ce merge spre ruină (aplaude).

D-lor, d. I. Brătianu vrea să monopolizeze acest comerț, vrea să facă din toți cărciumarii țării, funcționari cu jurământ de credință și leață din buget; s'a găsit ca d. I. Brătianu nu are destul acei 40.000 funcționari bugetari care atârână așa de greu pe grumajii producătorului (aplaude).

Cum se răstornă un asemenea guvern? prin Camera lor, prin Senatul lor? Aceasta este o glumă. Prin alegeri? Da, voiți zice și eu: prin alegeri. Dar pentru aceasta, cum zicea d. Vernescu, trebuie să ne intrunim, să ne adunăm, să conferim și să ne ascultăm numai cântecile sirenei pseudo-liberale, să mai ascultăm și pe acei oamant cari au servit țara onest, fără atâtea biruri și fără hârtie monedă, a 15.000 lei pe an, pe când democrații de astăzi nu se mulțumesc abia cu 60.000 și 80.000. Prin alegeri, dar. Dar aceste alegeri sunt departate, sper că națiunea română se va pregăti și nu va mai da în 1888 spectacolul rusinos pe care l'a dat în 1883 și 1884, când bandele de exploatori au intimidat și au strivit adevăratul cuget al țării (aplaude).

Ea mă mărginesc aci, nu vom face ceea ce inimicii noștri doresc să facem, nu vom cădea în cursa care ne-a înțins-o un ministru imprudent al d-lui I. Brătianu, nu vom eși pe ulițe, căci noi din ulițe n'am eșit (aplaude).

Alții au venit la guvern prin conspirațiuni, dară acele guverne care nasc din uliță, cu ulița trăesc și prin ulița vor peri (aplaude).

Noi cel puțin nu vom împinge la aceasta, vom aștepta în liniște voința legală a țării și credem că cu toată corupți și presiunea, țara aceasta va fi odată deșteptată și dacă nu, noi ne vom mângăia cel puțin că ne-am făcut datoria.

Până atunci, d-lor, cum zicea d. Vernescu, mai este și un alt factor în această țară pe lângă națiunea înca tăcută și necondusă, și pe lângă cei ce vorbesc în numele țării, compliciti ai omului care l' îmbogățește, mai este un factor mai presus de cât toți aceștia; este majestatea sa regele. Aci o să înțelegem o obiecțiune: «Regele este constituțional, regele nu se poate amesteca în luptele de partide.» Dar mai înțeleg de toate aci nu este o luptă de partide, aici e în joc o constituțiune sfășiată. Aci nu este de cât un dictator, un om fara scrupul, înconjurat de compliciti în luptă cu națiunea întreaga.

Tara Românească acum este împărțită în exploatori și exploatați, în învingători și învinși.

Regele este constituțional, nu trebuie să se amestec în treburile partidelor. Așa este, dar cu o condițiune, ca constituțiunea să fie respectată, cel puțin în oare-care margine și cu oare-care pudoare.

Acum care sunt mijloacele de luptă legală? Libertatea presi! Până acum ne-a tolerat, dar când va voi d. I. Brătianu, agenții plătiți care lovesc pe călătorii în toată țara în intruniri, vor putea bate și intimida pe băieții cari vind jurnale. Asta s'a și practicat în mai multe județe, pe unde jurnalele opoziției nu se pot împărți.

Libertatea intrunirilor! Astăzi ved că suntem tolerați, nu știu ce va fi până la sfârșit (risete).

Dar ați văzut ce s'a făcut la Bosel, la Orfeu cu libertatea intrunirilor, când bande armate de poliție și tolerate de justiție au dat năvală, și când atâți cetățeni onorabili au avut capetele sparte de acești... decorați! (aplaude).

Libertatea tribunelor! Fac omăgiile mele acelora care ca d. Dim. Brătianu, care ca d. Mărzescu, ca d. C. Boerescu, ca d. Cogălniceanu, cu o elocință care devine din zi în zi mai mare, care crește în fața greutăților, luptă la tribună pentru aceste vechi libertăți românești (aplaude). Dar s'a văzut un ministru care s'a perdut și pudora de sine și de locul în care se afla până a interzice unui senator să se urce la tribună. Și noi puteam să figurăm pe aceste bănci, dar ne-am scuturat praful picioarelor pe pragul acestor Adunări umiliite și le-am lăsat față în față cu stăpânii lor (aplaude).

Libor este d. Mărzescu să interpeleze când este vorba de căsătoria civilă și religioasă, dar când este vorba de faptul expulsării Românilor din Transilvania, și de cine? de acela care în timp de 40 ani aproape a știut să escite pasiunile naționale și a știut să facă să lucească înaintea ochilor țării niște perspective înșelătoare! Atunci tribuna trebuie să fie mută ca să nu se învedereze monstruoasa contradicțiune între fapte și vorbe (aplaude).

Canose și feș cerințele diplomației, știu nevoile unui stat mic pe lângă un mare, știu ce raporturi de bună vecinătate trebuie să fie între noi și Austro-Ungaria, știu că nici un stat nu poate să permită să se agite cestiuni periculoase la hotarele țării sale; dar era ciudat ca executorul acestor expulsii, să fie îndemnătorul și escitătorul de altă dată. Dar ce să zicem când s'a dovedit că nici odată n'a existat vre o agitațiune serioasă și că, sub vâul unei necesități publice, s'a acuns numai o miselească răsbunare privată (aplaude).

Sunt sigur că Austria n'a cerut această măsură. A cerut poate ca să se privegheze aici corora le dam ospitalitatea și datoria guvernului era să vegheze. Avea legi, avea tribunale; dar a espulzat fără cuvânt și fara probe pe niște esilați de același sânge ca și noi. Aceasta este un fapt rusinos, care înjosește guvernul ce l' comite și umilește țara care l' tolerează (aplaude).

D-lor, să trecem la alt subiect ceva mai puțin intristător, aici trebuie să ne fie rusine de rusinea și slăbiciunea acelor care ne stăpănesc.

Din toate astea se probează că regimul constituțional este desfințat, căci libertatea tolerată nu mai poate purta numele de libertate. Pe aceste ruine, a rămas ce? Singurul factor constituțional care mai poate da o soluțiune legală unei situațiuni aproape desperată, Majestatea Sa Regele! D. I. Ișvoranu v' va citi o moțiune în acest sens care chiamă bine vitoarea atențiune a Majestății Sale Regele. Ce este această cerere? Trebuie s'o însoțim cu cuvinte nerespctoase, sau cu condițiuni? Nimic din toate acestea, d-lor. Trebuie să ne adresăm către Majestatea Sa cu tot respectul ce datorim către cel mai înalt demnitar al Statului României, și să zicem să pue capăt unei stări de lucruri care numai numele de constituțională nu mai poate să merite. S'ei spunem: presa mai este încă liberă, până când nu se știe, intrunirile publice nu sunt de cât tolerate și cetățenii nu pot să se adune de cât adese-ori cu risicul vieții lor; tribuna este mută, chiar umbra a legerilor legale a perit de mult. A fi constituțional vrea să zică a respecta constituțiunea în toată întregimea sa, și nimeni nu poate pricepe o amoare de constituțiune care merge până la desfințarea ei, sau până la îngăduirea unor miniștri cari au desfințat-o. Acestă s'emană cu muma care și-ar iubi atât de mult copiii în cât l'ar strânge de gât îmbrățișându-i (aplaude).

Aceșta se va zice Majestății Sale Regelei și cum l' cunosc eu, va face dreptate țării, are simțul cel mai înalt al prerogativelor sale, dar știe că prerogativele cele mai înalte trag după sine datoriile cele mai stricte. — Poate că se gândește — și dacă se gândește mult este că se gândește matur, și eu cred că această cugetare va avea în cele din urmă fericele rezultate. În ori-ce cas,

chiar dacă cuvintele mele ar întâmpina mult scepticism, nu pot să nu mi aduc aminte de versurile unui mare poet francez care ne spune că rugăciunea nu poate face rău nici chiar celor fara credință:

«Si les dieux sont déseints nous n'offensons personne.
«Si quelqu'un nous entend, qu'il nous prenne en pitié.»

Dacă cerul este pustiu ruga noastră nu insulta pe nimeni, dacă cineva ne aude să aibă mila de noi (aplaude).

Tot așa, d-lor, vom zice și noi: dacă tronul României este gol, dacă pe d'nsul se găsește numai o persoană fizică, atunci pe cine am ofensat? dar dacă șade pe d'nsul un Rege, cum crez eu, cu cugetul datoriei și conștiința responsabilității sale istorice, atunci este timp să zicem să fie mila de țara asta, care l'a încredințat soarta sa (aplaude prelungite).

D. Haru Ișvoranu. — D-lor, în urma discursurilor pronunțate, mai mulți d-mi cari iau parte la această intrunire m'au rugat a vă prezenta această moțiune cu concluziune a discursurilor. Iată-o:

«In urma discursurilor rostite și în vederea rețelor ce bântue neîndurat România. Adunarea promite, fără rezervă. Opozițiilor aliate asistența și concursul său pentru răsturnarea guvernului actual; și curespectul și devotamentul cuvenit m. s. Regelui, și chiamă atenția și bine-vitoarea Sa ocrotire spre a se pune capăt regimului personal și despotice ce ne cdmuște, regim care, în intru, corupe și sărăcește țara, iar în afară o discreditează cu desăvârșire.»

D. Dimitrie Brătianu, președintele Adunării. — D-lor, cei ce primesc moțiunea, vor bine voi a ridica mâna.

— Moțiunea se primește în unanimitate.

D. Haru Ișvoranu. — D-lor, să dea D-zeu că un fiu al provincii împreună cu d-v. se poate zice că această rezoluțiune este prima cărămidă ce se pune la reedificarea libertăților noastre publice (aplaude), și, după aceea, să se poată anunța un rezultat ferice care să reînălțe țara la vechile tradițiuni (aplaude prelungite).

Mai multe voci. — D. Mărzescu să vorbească.

D. G. Mărzescu. — Onor. cetățeni, vă mulțumesc din tot adâncul sufletului meu pentru încrederea și simpatia ce mi arătați. Nu pot vorbi astăzi, căci sunt bolnav; voi vorbi în intrunirea viitoare. Am venit aci numai ca o omăgiu pentru frații noștri din București, care mă încurajează prin simpatia lor (aplaude).

Ședința se ridică.

PARTEA ESTERIOARA

Spania. — Madrid, 13 Martie. — Ducele de Sevilla, un nepot al ex-reginei Isabella II, se știe că a fost condamnat la opt ani închisoare pentru că a proferat cuvinte insultătoare la adresa reginei Christina, care însă l'a grațiat. Corespondentul unei fot din Berlin a avut o convorbire cu prințul, încă pe când acesta se afla în închisoare. Ducele a zis, între altele, următoarele:

Sunt Bourbon cu vederi liberale (textual; Soy Borbon de raza liberal) și nu voi să am ceva comun cu Bourbonii, cari sunt dușmani ai libertății. Urmez tradițiunii părintelui meu și poart merg ceva mai departe de cât d'nsul. Eu sunt pe față pentru restaurarea Republicei. În ziua, în care m'am întors de la înmormântarea vărului meu, regele Alfonso XII, am zis în stoul familiei mele, ca monarhia a murit cu Alfonso. N'am de gnd să sacrific interesele națiunii pentru ale dinastiei. Dacă o fac rudele mele, cu atât mai rău pentru ele. Eu depling această și mi pun toată speranța în Republică. Puteți să spuneți aceasta și mai departe. Primesc Republica fără să mi pese de originea mea, căci angajamentele mele personale au murit cu Alfonso XII și vedeți înși-vă, că legăturile de rudenie n'au valoare nici pentru alții, căci nu împedica pe nimeni de a mă persecuta. Mie și mai puțin imi pasă de aceste legături. Am primit din multe țări adrese simpatice, numai din Germania și Austria mi se trimet scrisori anonime pline de invective. Ele ajung cel mult la înălțimea disprețului meu. Sunt un adversar al Germaniei și anume pentru că sunt Spaniol și cred, că interesele ambelor țări sunt opuse unele altora — dar sunt un adversar loial. Pe viitor nu mă voi opune unui guvern republican, ci voi servi țării în ori ce mod cu viața mea.

—x—

Franta. — Paris, 13 Martie. — Continuându-se și azi dezbaterile asupra grevei din Decazeville, guvernul a suferit un eșec, căci ordinea de zi, propusă de Tellier și recomandată de guvern, a fost respinsă de Camera cu 256 contra 225 voturi. Voțul a fost îndreptat mai mult contra ministrului

—x—

—x—

—x—

Baihaut, care probabil ca va și demisiona.

Creta. — Canea, 13 Martie. — Locuitorii mahomedani, temându-se de o rescălab, încep să fugă de la țara în orașele întărite. Autoritățile turcești caută să împedice această mișcare.

Consulii puterilor au primit prin telegraf ordinul să nu primească deputațiuni din partea populațiunii. Se zice că această măsură s'a luat din cauza înținării frunțășilor comunali de a cere din nou unirea Cretei cu Grecia.

DINTR'O ZI INTR'ALTA

Expoziția de pictura din sala Mano

E cam târziu pentru a vorbi de expoziția colecției Beurnonville. N'am fi vorbit de loc de această întreprindere, mai mult comercială de cât artistică, dacă n'am fi aflat că mai multe persoane au fost atrase de etichetele înșelătoare puse pe tablourile în vnzare. Credem de datoria noastră d'a lămurii puțin în public în această privință.

Nu vom vorbi de tablourile pictorilor moderni. Ori-care dintre cititorii noștri s'a putut convinge de visu, în saloanele din București și din Paris, că nici odată Dabigny, Troyon, Charles Jacques, Théodore Rousseau, J. Dupré, Diaz, Brozik n'a comis operele care se atribuie lor în colecția din sala Mano.

Ne vom ocupa numai de câte-va numere din colecția pictorilor vechi, observând în treacăt că a fost destul de naivi întreprinzătorii d'a afișa prețuri așa de minime pentru tablouri atribuite unor maestri ca Murillo, de pildă, ale carui opere se plătesc cu sute de mii de franci de ori ce muzeu din Europa, fiind că experții le au catalogat pe toate.

«A tout seigneur tout honneur.»

Vedem sub No. 7 «Caravaggio Annibale La descente de croix. Tableau commun, gravé.» N'a existat nici odată un pictor chemat Annibale Caravaggio. Cel doi singuri care poartă acest nume în toată istoria picturii italiene sunt: 1) Polidoro Caldara, detto il Caravaggio, născut la 1495 mort la 1543, elev al lui Rafael, care s'a ocupat mai mult de fresci și al 2-lea Michel-Angelo Amerighi di Caravaggio, născut la 1569 mort la 1609.

Ori cine a văzut Cristos dus la Calvariu de Polidoro Caravaggio, care este la Medina, or moartea mamei Dammuzi de Michel-Angelo di Caravaggio, la Luveru la Paris, se poate convinge că tabloul care se găsește la sala Mano nu aparține nici unui din acești doi pictori.

Ce este dar acest tablou?

Pur și simplu, o copie, și o copie foarte proastă a tabloului «La Pieta» de Michel-Angelo Caravaggio. — Originalul a fost la biserică dei Filippini la Roma, apoi la Luveru în virtutea tratatului de Tolentino, și acuma în galeria Vaticanului, unde l'am văzut și unde l' poate vedea ori cine. Copia care se află la sala Mano, e foarte proastă și nici nu aduce aminte maniera picturului care a inspirat Gherardo delle Notti, il Valentino, Manfredi, Ribera și chiar Guido Reni. Italianii cheamă maniera lui la maniera forte. Putem cheiama maniera copistului la maniera nulla.

Unu la mână. Să vedem altul. Tot în catalog, citesc.

«No. 8. Coques Gonzales. Le concert. Le peintre avec sa famille. Très riche composition.»

Din nenorocire pentru cel care cred în autenticitatea acestei opere, șim cu toții că originalul acestei picturi se află la Muzeul din Pesta, sub titlul la familie Van Eyck.

Pe lângă aceasta, ori-cine a vizitat muzeele din Dresda, Cassel, Nantes, Haga, Berlin poate afirma că copia din colecția Beurnonville n'are cea mai mică asemănare cu pictorele elevului lui Petre Breughel III și a lui David Ryckaert.

Mai departe:

«No. 39. Rembrandt van Ryn. La circonvision. Tableau de jeunesse. Copia tabloului numit Simeon au temple.»

Și cele lalte. Cred că aceste exemple sunt destul de probante și nu mai fac alte citații.

Fiind dar că, avem înaintea noastră nu originale, ci tablouri copiate, să examinăm dacă aceste copii au o valoare prin ele înșuși sau dacă dau, chiar foarte departat, o amintire a originalului.

Puține exemple ne vor lămurii. Numerele 28, 29, 30, 31 din catalog sunt atribuite lui Frans Van Mieris, No. 41 lui Gerard Dow.

Se știe că Gerard Dow, urmează de aproape pe Rembrandt, stăpînul său, în ce privește colorarea lui puternică și transparentă ei. Calitățile lui personale sunt o justeță de ochiu minunată, și o precisiune incomparabilă de factură.

Copia care este acuma în București, după tabloul «la Cuisinière Hollandaise» de la Luveru, dacă nu ne înșelăm, n'are nici una din calitățile care disting pe Gerard Dow, colorarea e grea, detaliile se pierd. Această compoziție e opera unui

elev de anul întâiu la școala de bele arte, sau de una din babele acele care le înalță în toate muzeele din străinătate, copiat cap de operile cu o precizie neobosită și o lipsă de gust completă. Copiile facute de aceste babe oscilează, ca valoare corentă între 12 franci 27 centime și 37 fr. 45 c.

Ce am zis de Gerard Dow o zicem și de Frans van Mieris, elevul său.

Dar Terburg. (No. 50 al catalogului.) (*Terburg* sic) la *deklaration*. Toate calitățile acestui pictor, corecția minunată a desenului, armonia încântătoare a coloritului, fineța execuției, toate aceste calități dispar în copia care o avem aci, sub numele de *tableau original*. Numai original nu e. Culoarea cenușie, *sale de ton* cum se zice în aleliere nu amintește de loc pe Terburg.

Apoi, Smith a catalogat toată opera lui Gerard Terburg. Pictorul din Zwolle n'a produs de cât 90 de tablouri cu totul. *La deklaration* nu figurează în acest catalog. De unde ese acest Terburg neașteptat.

Nu mai vorbim nici de *Murillo*, nici de *Boucher*, nici de *Cuyp*, nici de *Van Dyck*, nici de *Bellini*, nici de *Dolci*, nici de *Holbein*, nici de *Pierre de Hooghe*, nici de *Van Ostade*, nici de *Rubens* (infandum, regina, jubes renovare dolorem), nici de *Rusydahl*, nici de *Teniers*, nici de *Watteau* din colecția Beurnonville.

Toate aceste zise opere de maestri ai picturii nu sunt alt-ceva de cât o serie de copii prea proaste, de o execuție murdară, facute de pictori famelici d'a patru-sprezececa mână, *peintres au kilometre* cum zic Francezii.

Ne mirăm numai de impertinența celor care au putut îndrăzni să aducă o așa bogată colecție de pocituri la București, și să creadă că vor înșela chiar un mișu public nostru. Nu suntem tocmai acest Carpentras careși-l închipuiau. Asta e păcatul.

Rapinesco.

P. S. Ascunsă între două din pociturile pomente mai sus am văzut o academie de d-nu Grigorescu, și ca tot publicul am arătat această pictură, regretând numai că se află în așa de proastă companie.

DECRETE

—Locuiri cedate gratis de eforia spitalelor civile, în virtutea legii din 17 Aprilie 1880, locuitorilor săteni, spre a se stabili în comuna urbană Sinaia din județul Prahova, nu vor putea fi înstrăinate în timp de 30 ani.

—Consiliul general al județului Muscel, este autorizat a împrumuta 100.000 lei.

—Generalul dr. A. Fotino, s'a numit Efor la Spitalul Civil.

—Eforia spitalului Elena Beldimansi orașul Bărlad este autorizată a primilegaturile facute de Economul C. Vrabie și d. Ioan Cioban.

INFORMATIUNI

—Eri după amiaza d-nii Maiorescu și generalul A. Angelescu au fost la Palat la aceeași oră.

—Pentru echilibrarea bugetului, guvernul are de gând să propună sporirea impozitului personal.

—Legea reformei învățământului se va amâna pentru sesiunea viitoare, din cauza curentului contrar ce se manifestă în Adunare.

—Cu ocaziunea faimosului ordin de azi al generalului A. Angelescu, M. S. Regele s'ar fi exprimat ast-fel: «Este o greșală de condei».

—Duminică, 2 Martie, s'a constituit la Ploiești secțiunea *Societății Carpați*, care se compune din d-nii D. Spirescu, președinte, N. C. Săruleanu vice-președinte, A. Panțu casier, I. R. Goga și Z. Furnică secretari, membrii: M. Dobrescu, V. Popescu, M. Stănescu, D. Rozetti, N. Brinzescu, I. Panțu.

—Numărul membrilor e de vr'o 60 și va crește de sigur, căci Societatea Carpații în Ploiești, e foarte îmbrițisată.

—In galași se judecă azi dinaintea Curței cu jurați procesul de presă întentat de d. Leonida Sterea d-lui V. Brănișteanu și fostului gerant al ziarului *Oriental Român* ce apărea în Galași.

—*Națiunea* află că d. Eug. Stănescu, ministrul justiției, voeste a muta pe d. Câmpineanu de la Curtea de Apel din București la cea din Focșani. De și d-nu ministru, pentru ași as-

cunde intențiunea, înaintează pe d. Câmpineanu, numindu-l președinte al acelei Curți, totuși ni se asigură că acesta nu va primi această înaintare.

SERBAREA

FOLOSUL ATENEULUI

—Una din cele mai frumoase și mai strălucite serbări, ce s'a putut vedea în Capitala noastră, este fără îndoială serbarea ce s'a dat aseară pentru Ateneu, în sala teatrului național.

—La opt ceasuri parterul și lojile sunt pline de lume. În încăperea feeric luminată, când stai să privești în juruți, ochii îți se răcesc uimiți și te dor de atâta splendoare.

—La opt ore și jumătate se ridică perdeaua. Sala se umple de întineric, iar pe scenă, într'un val de lumină sculptoară se arată măeștra intrupare a frumosului tablou «*Vârful cu dor*».

—Păstorul A. Florescu pe vârful muntelui, stă încrămățat de farmecul unui vis amețitor și minunat; în preajma lui, prin norii argintii, zine frumoase (d-șoarele Costacopolu, Băicoianu, Marghiloman, Sutu și Golftneanu), în atitudinți lenese și răpitoare, întind brațele spre el și rătăc cu ochi dulci și ademenitori...

—E un moment de adevărat extas, în care lumea, pierdută în contemplarea multă a minunatului tablou, rămâne înmărmurită și aproape fără răsuflare, până când perdeaua se lasă în jos. Atunci sbucnesc aplausele. În toată sala e o fierbere și un entuziasm, vrednic de asemenea frumusețe, și perdeaua trebuie să se mai ridice, ca să se potolească întăritatul potop al admiratorilor.

—Apoi apare prințesa Robescu, fermecătoarea pianistă, pe care publicul o primește într'un ropot prelung de aplause. E o cunoștință veche pentru societatea noastră, această splendoare artistică, această ilustră pianistă, a carei grație și putere de execuție, au rămas neîntrecute la noi.

—Admirabilă și nespus de încântătoare este atitudinea liniștită și *familiară* a grațioasei artiste în fața clavierului, și siguranța dumnezească cu care își luncă degetele pe clape.

—Canoscutul Micheru ne cântă din vioară o arie grea și frumoasă.—Și prin cîmpa Bibescu ne mai execută câte-va bucați pline de farmec.—Ovațiile admiratorilor se întesesc. Aplausele devin o larmă asurzitoare. Artista e nevoită să iasă de mai multe ori pentru ași primi coroanele, buchetele și semnele de simpatie ale publicului care știe atât de bine s'o prețuiască.

—Al doilea tablou înmărmurește lumea și amuțește sala din nou. Domnișoara Băicoianu e o *Duchie* splendidă și d. N. Brăiloiu e un *Trachin* ireproșabil.

—Doamna Murazi a recitat binișor cântul al V din dămbrava Roșie.

—Piesa franceză plină de haz s'a mers de minune. D. A. C. Florescu, în deosebi, ar fi un excelent actor.

—In al treilea tablou—care e și cel mai frumos—Doamna Ionescu și d. Telemac erau fala admirabilului grup, ales și întocmit cu atâta simț artistic.

—Comedia românească a fost o nostimă *comédie*. Sexul slab era cam... slab,—dar ce ar căuta și ce sens ar avea aici observările critice? Alexandru Davila era un Luigi draguț de tot și cât se poate de stăpân pe fire!

—Al patrulea tablou (apoteosă): toate doamnele și domnișoarele din cele-lalte tablouri, plus d-nel Bibescu, Ferikidi, Mareș, Missir etc. scaldate într'o lumină orbitoare, în atitudinți olimpice, păreau niște frumuseți de marmură cu ochi de petre scumpe—asa steteau de bine și de nemișcate, și atât de puternic și de straniu le fulgerau globii ochilor aprinși.

—Spectacolul s'a isprăvit pe la 1 și jumătate după miezul nopții. Toată lumea—până și cei mai dificili de *felul lor*—se arată mulțumiți peste marginile orii carei așteptări. Nici ca s'ar fi putut alt-fel.

Mirmidon.

FELURIMI

—O noua sinucidere în Montecarlo.—Un conte unguresc își aruncase ultimul luidor pe masa verde și l'perduse. Cu o liniște aparentă și neobservat el părăsește societatea cea coprinsă de pasiunea jocului și se așază mai departe în salon pe un divan. Aci

scose un pumnal, și l'implântă în inimă și muri pe loc. Numai servitorii băgară de seamă că era mort. Îndată se formă un semicerc împrejurul nefericitului, se deschise o fereastră și cadavrul fu aruncat afară (pe 9 ore seară), dar din nenorocire a căzut în spinarea unui păzitor de jos. Toate acestea rămăseră neobservate, însă avură urmările. Păzitorul a fost coprins de o spaimă așa de mare la căderea mortului, în cât de atunci suferă de alienațiune mentală.

—**Atentate.**—După cum se anunță din Roma, într'una din zilele trecute s'a aruncat o bombă în teatrul în Corregio pe când se juca opera *Tutti in maschera*. Câteva persoane au fost prea ușor rănite, dar cu atât mai mare a fost spaima publicului. Bomba fuse aruncată din galeria a treia în parter.

—Cu o zi înainte se aruncase o bombă în casa prefectului de acolo.

—**Catastrofa pe calea ferată.**—Mai deunăzi s'au ciocnit două trenuri de persoane între Mentone și Montecarlo. Patru vagoane au căzut în mare; zece s'au zdrobit. S'au ucis trei sau patru persoane; peste 30 sunt greț rănite. Șeful de stație din Roque brune, din a cărui neglijență s'ar fi întâmplat nenorocirea, a dispărut; se bănuiește că s'a înecat, de oare ce hainele i s'au găsit pe malul Marii.

—**Ingropați de vii.**—Din Triest se relatează. Mai mulți comersanți din Gorz, întorcându-se de la un trg, pe cind treceau pe lângă Plava, s'a rupt o mare bucată de pământ din Monte Santo și căzând peste dinșii i-a îngropat dinpreună cu căruțele și caii. Cu toate acestea nici un om n'a fost ucis, dar mai toți sunt răniți. Unii au suferit friaturi grave.

CORPURILE LEGIUITOARE
CAMERA

Sedința de Marți 4 Martie 1886

Sedința se deschide sub președinția d-lui Agari.

De față 100 onorabili.

—**D. Cămarășescu**, întreabă ce s'a făcut cu proiectul de lege pentru căile de comunicație, prezentat din inițiativa parlamentară.

—**D. N. Constantinescu**, ca membru în comitetul delegațiilor răspunde că d-sa nu crede că acest proiect se aibă mulți șorți de izbădă.

—**D. St. Șendrea**, întreabă ce s'a făcut cu legea cumului ce s'a votat de Camera încă de acum un an.

—**D. Ministru Stătescu**, răspunde că guvernul stăruie ca acest proiect să fie votat de Senat.

—La ordinea zilei este interpelarea adresată de către d. Maiorescu, d-lui ministru de rezbel.

—**D. T. Maiorescu**, citește ordinul de zi dat pe armată și în care se spune că a fost chemat în capul departamentului justiției prin încrederea M. S. Regelui și a d-lui președinte al consiliului de miniștri.

—Oratorul spune că acest adaos este necostitucional căci constituțiunea noastră nu prevede de cât două factori pe încrederea cărora se pot razima miniștrii: Regele și parlamentul; de unde a scos d. ministru de rezbel și pe al treilea factor, pe d. președinte al consiliului?

—**D. Maiorescu**, arată că, dupe constituție, capul suprem al armatei este M. S. Regele și prin urmare un ministru de rezbel nu poate sta în cabinet de cât cu încrederea capului Statului și prin urmare încrederea președintelui consiliului nu poate fi pusă pe aceeași linie cu încrederea suveranului.

—**D. Nacu**, ca în tot de-a-una, rade, **D. Maiorescu** spune apoi că asemenea relații personale de încredere cu președintele consiliului sunt foarte laudabile, dar ele trebuie oprite în culisele parlamentare.

—Așa, alta dată, actualul domn ministru al cultelor, a declarat că d-sa vine la minister cind d-l președinte al Consiliului îl cheamă și pleacă cind d-l președinte al Consiliului îl spune să facă acest lucru. Foarte frumos pentru d-l Brătianu. (Aplause) Dar ce face aceasta?

—**D. Nacu** rade.

—**D. Maiorescu** adaugă că ordinul de zi al d-lui ministru a produs o adinca senzație în multe cereuri și de aceea a crezut că bine face să aducă lucrul înaintea Camerei, pentru ca, în urma explicațiilor date de către d-l ministru de rezbel d-sa crede că lucrul se va lămurii.

—**D. Maiorescu** declară că așteaptă explicațiile ce va da d-l ministru pentru a vedea dacă ordinul de zi a fost rezultat unei mature reflecții Constituționale, sau a fost numai o scăpare din vedere scuzabilă la un om ce nu este deprins a mânuși condeiul.

—**D. Nacu** rade.

—**D. ministru de rezbel** declară că, M. S., care a luptat vitejește pe cimpul de război pentru apărarea drepturilor țării, este singurului competent ce să așere prerogativa Coroanei.

—**D. Angheliescu** adaugă că a venit la minister în arma ordinului regelui și că va sta acolo cît timp Regele îi va ordona ca să stea.

—**D. Maiorescu** se declară mulțumit cu răspunsul d-lui ministru, fiindcă ordinul de zi din *Monitorul Oastei* va fi rectificat în *Monitorul civil*.

—Incidentul se închide.

—**D. Corbescu** citește raportul și proiectul de lege pentru strămutarea Curței din Focșani la Galași.

—**D. Cernat** combat strămutarea Curței la Galași pentru că argumentele din raport nu sunt de loc fondate.

—Așa, în raport se spune că Curtea se transferă la Galași pentru a o pune mai aproape de interesele Dobrogenilor. Apoi aceasta nu este exact căci comunicația directă între Dobrogea și Galași nu există și Dobrogenii vin mai d'au dreptul pe la Cernavoda și apoi cu drumul de fer pe la Buzău.

—Al doilea argument este că se va face un mare serviciu comerțului județean, dar nici acest cuvânt nu este temeinic, căci din statistica se vede că într'un an Galașul n'a trimis la Curtea de Focșani de cât 37 de procese comerciale.

—**D. Cernat** mai arată încă cum că Galașul are o mulțime de avantaje și de autorități, iar Focșanii n'au de cât această Curte. D-sa cere dar de la adunare ca să respingă proiectul de lege.

—**D. Nacu** rade.

—**D. Gr. Vulturescu** spune că preopinental n'a adus de cât argumente de interes local și a perdit din vedere interesul general.

—**D. Vulturescu** susține ca judecătorii de la Curtea de Focșani trebuie trimiși într'un centru mai mare pentru a nu fi espusi influențelor locale.

—Pentru aceste motive d-sa cere votarea proiectului de lege.

—**D. Nacu** rade.

—**D. N. Voinov** urcându-se la tribună, declară că ia cu durere cuvântul în această chestiune fiindcă membru devotat al partidei liberale, vede astăzi ca Focșanii sunt despoiați de către acest partid.

—**D. Voinov** constată că și d. Cernat că la Curtea de Apel din Focșani vin foarte puține procese din Galași, dar dacă se va strămuta Curtea, nenorocii săteni tocmai din creșterii munților vor fi nevoiți să meargă tocmai la Dunăre.

—**D. Voinov** vorbește și de interesele Dobrogenilor și arată că dacă s'ar reorganiza justiția din acea provincie nu ar mai avea nevoie de o Curtea de Apel.

—D-sa adaugă cum că argumentele d-lui Vulturescu sunt foarte puțin serioase pentru a însemna ceva, și apoi d-sa în tot d'au-una a fost de părere că Curtea să se ia din Focșani.

—**D. Voinov** mai amintește încă cum că Focșanul e leagănul unirei și lucrul acesta îl uită acei ce vor votarea proiectului.

—Oratorul streștește cerând de la toți aceia cari nu vor să înmormenteze Focșanii, și cari nu vor ca să aprindă ura între Focșani și Galași, ca să voteze contra proiectului de lege.

—**D. Corbescu** susține legea în câte-va cuvinte.

—**D. Stătescu**, apară de asemenea legea făcând mai mult chestie personală cu d. Voinov pe care l'acuză că a profitat de această chestiune numai pentru ca să și urce acțiunile foarte căzute.

—**D. Voinov**, cere cuvântul în chestie personală.

—**D. Nacu**, rade.

—Discuția se închide.

—Se pune la vot luarea în considerație a proiectului.

Votații	96
Majoritate absolută	49
Bile able pentru	54
negre contra	42
Adunarea a adoptat legea.	
La ora 5 3/4 sedința se ridică.	

Pencl

SENATUL

Sedința de Marți 4 Martie 1886

Sedința se deschide la ora 2 p. m. sub președinția d-lui D. Gr. Ghica.

—Preșinți 80 Senatori.

—Se începe discuția asupra art. 74 din legea de recrutare care este modificat ast-fel:

Tinerii scutiți, amănați și dispensați în timp de pace—pe timpul serviciului activ a clasei ce aparțin—vor fi supuși la taxele următoare:

—Cei scutiți la taxa de 120 lei anual; cei dispensați condițional la 100 lei; cei dispensați necondițional la 150 lei, și amănați pentru studii la 200 lei anual.

—Sunt scutiți de taxe: cei scutiți pentru infirmități ce incapacităz ași câștiga existența—cei ai căror părinți sau ei au un venit mai mic de 1.000 lei—cei sarați și cei amănați pentru studii, când probează cu acte legale lipsa de mijloace.

—In anul punerii în aplicare a legii se va face recensământul atât al tinerilor ce împlinesc 20 ani cât și a celor ce au 21 și contingentul va fi chemat la Noembrie.

—Legea se votează cu 41 voturi contra 7.

La 4 1/2 sedința se ridică.

ULTIME INFORMATI

—E probabil că negocierile privitoare la reînnoirea convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria se vor începe în curând în București. Se

zice că atât din partea Austriei cât și a Ungariei va asista câte-un delegat.

—De când d. Moruzi a recrutat mai mulți agenți secreți dintre israeliți, evreii din capitală se tem de a mai vorbi împreună prin localurile publice, cari în adevăr, de cât-va timp mișue de spioni.

—O probă de inteligență polițienească, e neapărat faptul că toți acești spioni sunt foarte bine cunoscuți.

—Ni se comunică că revista *Contemporarul* din Iași, cu începere de la 1-iu Aprilie, va apare numai odată pe lună în sease coale mari de tipar și având dobândită colabararea mai multor scriitori distinși.

—Aflăm că grupul socialist din București va deschide, cu începere de la 1-iu Aprilie un Club, unde vor continua conferințele ținute în sala Franzelarului.

—D. general Budișteanu se află mai bine.

—După opiniunea medicilor, d-sa se va restabili în curând.

—Vineri, D-ra Teodorini va da prima reprezentație la Teatrul Național.

ULTIMA ORA

—**Vienna, 16 Martie.**—«Fremdenblat» spune că ministrul de comerț a declarat că e dispus să trimească un delegat la București pentru a începe negocierile în privința unui tractat de comerț. Înștiințat de date acestui delegat în vor recomanda să lucreze în or ce caz ast-fel ca să încheie o nouă convențiune, înainte de a expira cea veche și de a nu primi prelungirea convențiunii actuale, de căl numai dacă negocierile angajate asupra chestiunilor de principiu dau un rezultat, ce nu mai va putea fi alterat de chestiunile de detaliu.

—**Sofia, 16 Martie.**—Guvernul bulgar desminte știrile din Constantinopol, ce spun că prințul Alexandru revenise asupra declarațiilor sale precedente, în privința numirii sale ca guvernator general al României orientale, fara să se fixeze vre un termen pentru durata puterilor sale.

—Guvernul declară că Prințul n'a făcut, nici n'a aprobat vre-o altă declarațiune de cât acele ce sunt prevăzute în aranjamentul turco-bulgar, și pe cari le a semnat d. Tsanoff.

—**Londra, 16 Martie.**—*Daily News* confirmă că există divergenți în sinul cabinetului, relative la chestiunea agrară irlandeză. Retragerea d-lui Chamberlain e privită ca apropiată, dar or ce s'ar întâmpla, d. Gladstone va supune parlamentului proiectele sale în toată întregimea lor.

BULETIN FINANCIAR

București, 4 Martie 1886.

—Mai rare ori s'a întâmplat ca lichidațiunea să se efectueze așa de repede, ca în luna curentă.

—Motivul principal a fost că la finele lunii valorile s'au urcat și prin urmare marfa fiind mai căutată, a fost mai lesne de plasat bucații disponibile.

—Agiul urmează progresia de descresștere.

—Astăzi el face 14.15—14.10. Pentru finele lunii auzul e oferit cu 13.75.

—Daciele după ce au făcut un moment 287, au descias la 284 1/2. Construcțiunile se negociază cu 201 1/2 pe bani gata și 203 pe termen. Naționalele fac 241.

—Bancile Naționale se tratează pe bani gata cu 1118 și pe termen fara cupon 1188.

—Tendința liniștită.

BULETIN COMERCIAL

—**Brăila 4 Martie 1886.** In decursul ultimelor trei zile s'au vândut: 7,200 hectolitri grâu, lib. 55 1/2, fr. 9,60; lib. 75 3/4 fr. 11,40; 6,000 hect. arz, lib. 46 fr. 6,20; lib. 50 fr. 7,50; lib. 60 3/4, fr. 7, 85 pe hectolitru, ovéz 20,000 kil. fr. 11,40 0/0 de kil.

—Din Giurgiu se anunță două falimente, acei al d-lor Teodorescu și Petrescu și Micu Capon.

